

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 740

гр. София, 19.11.2021 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на деветнадесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно частно търговско дело № 20211001001068 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 274 - 278 от ГПК, във връзка с чл. 536, ал. 3 от ГПК и чл. 19, ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ.

Образувано е по частна жалба с вх.№ 6132 от 25.06.2021 г. на Министъра на земеделието, храните и горите, както и по частна жалба с вх.№ 6291 от 28.06.2021 г. на „Напоителни системи“ЕАД чрез изпълнителния директор Д. И. Ч. против определение № 146 от 22.06.2021 г. по т.д. № 110/2021 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 13 състав, с което на основание чл. 536, ал. 1. т. 1 от ГПК, във връзка с чл. 19, ал. 5 от ЗТР е спряно регистърното производство по вписване на заявени обстоятелства със заявление А5 вх. № 20210621183549 по партията на „Напоителни системи“ЕАД, а именно заличаване на П. И. И. като член на Съвета на директорите и вписване на негово място на Г. Р. С., до приключване с окончателен акт на производството по иск, предявен с искова молба вх. № 5335/22.06. 2021 г. по описа на Софийски градски съд за установяване съществуването на правоотношението, възникнало по силата на договор за управление № РД 58-23/13.04.2021 г. По делото е подадена и частна жалба с вх.№ 24780 от 2.11.2021 г. на П. И. И. против определение № 688 от 20.09.2021 г., постановено по същото дело, с което по реда на чл. 247 от ГПК е оставено без уважение искането за спиране на производството по заявление

A5 20210621183549 до приключване на спора по иска за установяване, че не съществува правоотношение, произтичащо от договор за управление № РД 58-58/9.06.2021 г.

В частната жалба на Министъра на земеделието, храните и горите се твърди, че съгласно чл. 233, ал. 4 от ТЗ, който по силата на чл. 219, ал. 2 от ТЗ се прилага и по отношение на едноличните акционерни дружества с държавно имущество, членовете на съвета на директорите и на надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на мандата, за който са избрани. Изложено е, че овластяването на членовете на орган на търговско дружество, може да бъде оттеглено от едноличния собственик на капитала по всяко време, без да е поставено в зависимост от предварителни условия, включително от наличието на виновно неизпълнение на техни задължения или нарушаване на забрани, както и че липсва законово изискване за мотивиране на решението на едноличния собственик за освобождаване на управителя. С позоваване на т. 5 от ТРОСГК № 1/06.12.2002 г. по т.д. № 1/2002г. се поддържа, че решенията на органите на управление на търговските дружества могат да се атакуват само от лица, имащи качеството на съдружници (акционери) към датата на тяхното приемане, защото само те имат правен интерес от предявяването на иск за отмяна на решението за освобождаване на член на съвета на директорите и избирането на друг на неговото място, а оттам- само такива лица могат да правят искане за спиране на регистърното производство по чл. 536, ал. 1, във връзка с чл. 19, ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ по подадено заявление за вписване на посочените решения. Наведен е довод, че молителят П.И. като член на съвета на директорите на „Напоителни системи“ЕАД не притежава това качество, поради което не попада в кръга на субектите, които могат да обжалват решението на едноличния собственик на капитала за неговото освобождаване като член на този дружествен орган и за назначаване Г. С. на негово място, поради което молбата му за спиране на регистърното производство е недопустима, което обуславя недопустимост и на обжалваното определение, с което съдът се е произнесъл по съществуващото на това искане. Евентуално се поддържа неправилност на обжалваното определение, поради липсата на преюдициалност на правоотношението, предмет на установяване с предявения иск и заявените за вписване обстоятелства. Изложено е, че сключването на договор за управление и контрол и неговото прекратяване не

е елемент от фактическия състав на овластяването на органа или на оттеглянето му, а е вторично правоотношение- следствие на даденото или съответно оттеглено овластяване на члена на дружествения орган. Затова се поддържа, че прекратяването на договора за управление и контрол е последица от оттеглянето на овластяването [чиято евентуална незаконосъобразност] може да предизвика спор за обезщетяване на освободения член на органа на дружеството, но е неотносимо към вписване оттеглянето на овластяването на съответния член на органа. Затова се поддържа, че искът за съществуване на правоотношението по договора за управление и контрол няма отношение към законосъобразността на акта за оттегляне на мандата на съответния орган от страна на едноличния собственик на капитала и съответно няма за предмет правоотношение, което е условие за издаване на искания акт в хода на регистърното производство и не е предмет на установяване е този акт.

Аналогични доводи се поддържат и в частната жалба на „Напоителни системи“ЕАД, в която се твърди, че съгласно чл. 223, ал. 4 от ТЗ членовете на съвета на директорите и на надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на мандата, за който са избрани както и че овластяването на член на орган на търговско дружество, може да бъде оттеглено от едноличния собственик без да е поставено в зависимост от предварителни условия, включително от виновно неизпълнение на задълженията му или нарушаване на забрани и без да е необходимо да бъде мотивирано. Оспорена е и относимостта на споровете за съществуването на правоотношение по договора за управление и контрол към законосъобразността на акта за оттегляне на мандата на съответния орган от страна на едноличния собственик на капитала, а оттам- и преюдициалния характер на предявените от П.И. искове към вписването в търговския регистър на заявените обстоятелства.

В двете части жалби е формулиран идентичен петитум за обезсилване на определението като недопустимо, евентуално- за отмяната му като неправилно и за постановяване на друго, с което молбата за спиране да бъде оставена без уважение.

Ответникът по частните жалби П. И. И. оспорва тяхната основателност.

В писмения отговор, подаден по реда на чл. 276, ал. 1 от ГПК поддържа,

че обжалваното определение е допустимо, а искането с правно основание чл. 536 от ГПК във връзка с чл. 19, ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ е основателно и правилно е уважено. Изложено е, че законът е ограничил преценката на съда по допускане спирането на регистърното производство до формалното наличие на дело относно правоотношение, което има значение и е обуславящо относно регистърното производство. Твърди се, че характерът и правната същност на акта и обстоятелството, чието вписване се иска са ирелевантни и не водят до недопустимост на искането за спиране на регистърно производство, съответно до недопустимост на акта, с който това искане е уважено, както и че компетентен да прецени същността и правния характер на обжалвания акт и неговата незаконосъобразност е съдът, пред който е предявен искът, а не този, сезиран с молбата по чл. 536 от ГПК. Поддържа се, че е налице висящо исково производство относно правоотношение, което има значение и е определящо относно регистърното производство, поради което обжалваното определение е допустимо, правилно и законосъобразно и следва да бъде потвърдено.

В частната жалба на П.И. от 2.11.2021 г. са изложени бланкетни оплаквания за неправилност и необоснованост на обжалваното с нея определение № 688 от 20.09.2021 г., с което по реда на чл. 247 от ГПК е оставено без уважение искането му за спиране на производството по заявление А5 20210621183549 до приключване на спора по иска за установяване несъществуването на правоотношение, произтичащо от договора за управление № РД 58-58/9.06.2021 г., с който Г. Р. С. е назначен за независим член на съвета на директорите на „Напоителни системи“ЕАД

Частните жалби са допустими, като подадени в процесуално-преклузивния срок по чл. 275, ал. 1 от ГПК, срещу валидни и допустими съдебни актове, обжалваеми по реда на частното производство, от надлежно легитимирани лица, с правен интерес от тяхното обжалване.

От данните по делото се установява, че със заявление А5 вх. № 20210621173549 е заявено за вписване в търговския регистър освобождаването на П. И. И. като член на управителния съвет на „Напоителни Системи“ЕАД, гр. София и вписването на Г. Р. С., като член на управителния съвет на същото дружество до провеждането на конкурс. Установено е също, че с решение № РД-59-52/9.06. 2021 г. по чл. 232а от ТЗ

министърът на земеделието, храните и горите е освободил П. И. И. като независим член на съвета на директорите на дружеството и е прекратил сключения с него договор № РД-58-23 от 13.04.2021 г. за възлагане управлението, считано от датата на решението; със същото решение на негово място е назначен Г. Р. С.. С определение № 146 от 22.06.2021 г., пост. по ч.т.д. № 1110/2021 г. Софийският градски съд е спрял, на основание чл. чл. 536. ал. 1. т. 1 от ГПК, във връзка с чл. 19. ал. 5 от ЗТР, производството за вписване на обстоятелствата по заявление А5 вх. № 20210621183549 по партидата на „Напоителни системи“ЕАД - заличаване на П. И. И. като член на съвета на директорите и вписване на негово място на Г. Р. С., до приключване с окончателен акт на производството по иска, предявен с искова молба, с вх. № 5335/22.06.2021 г. по описа на Софийски градски съд, **за установяване съществуването правоотношението, възникнало по силата на договор за управление № РД 58-23/13.04.2021 г.** За да постанови този резултат, съдът е приел, че макар преценката за наличието на предпоставките за развитие на исковото производство да е от компетентност на сезирания с исковата молба съд, при произнасяне по молбата за спиране на регистърното производство съдът дължи самостоятелна преценка за допустимостта на иска, сочен като преюдициален по отношение валидното възникване на заявените за вписване обстоятелства. При инцидентното осъществяване на такава преценка съдът е достигнал до извод за наличието на подлежащо на защита субективно право на молителя единствено досежно предявения от него иск за установяване съществуването на правоотношение, **произтичащо от сключения договор за управление** на „Напоителни системи“ЕАД, поради което с обжалваното определение е постановил спиране вписването на заявените обстоятелства по партидата на дружеството до приключване с влязъл в сила съдебен акт на производството по иска за установяване съществуването на правоотношението, възникнало от договора за управление № РД 58-23/13.04.2021 г., сключен между молителя П.И. и министъра на земеделието, храните и горите.

Определението е неправилно.

Съгласно чл. 536, ал. 1, т. 1 от ГПК, охранителното производство се спира когато има дело относно правоотношение, което е условие за издаване на искания акт или е предмет на установяване с този акт. Нормата цели съобразяване в охранителното регистърно производство на установеното или

отречено със сила на пресъдено нещо правоотношение, което е преюдициално по отношение на искания охранителен акт или самото то е предмет на установяване с този акт. Инстанционният контрол върху определението на първоинстанционния съд по чл. 526 от ГПК е ограничен в рамките на посочения в диспозитива на определението иск, приключването на производството по който е процесуално условие за възобновяване на регистърното такова, респ. за произнасяне на регистърния орган по заявлението за вписване на обстоятелствата, по отношение на които процесуалният резултат от исковото производство е обуславящ. Настоящият съдебен състав намира, че предявеният от П.И. иск за установяване **съществуването на правоотношението по договор за управление № РД 58- 23/13.04.2021 г. не е преюдициално** по отношение на заявените за вписване обстоятелства- заличаване на молителя като независим член на съвета на директорите и вписване вместо него на Г. Р. С..

Съгласно чл. 221, т. 4 от ТЗ общото събрание на акционерите на акционерното дружество избира и освобождава членовете на съвета на директорите и на надзорния съвет, а според чл. 219, ал. 2 от ТЗ, в едноличното акционерно дружество едноличният собственик на капитала решава въпросите от компетентността на общото събрание. Овластителното мандатно правоотношение на членовете на управителен или надзорен орган на търговско дружество **произтича от решението на общото събрание, респ. на едноличния собственик на капитала**, когато той е притежаван от едно лице- в случая на съответния министър, който упражнява правата на държавата като принципал на дружеството, и съществува до оттеглянето му с решението за неговото освобождаване. Вписването и заличаването на съответното лице по партидата на дружеството в търговския регистър се извършва **въз основа на решенията на едноличния собственик**, а не на договора за управление или на акта за неговото прекратяване. С договора за управление се уреждат конкретните права и задължения на страните във връзка с изпълнението на възложената функция, включително и имуществените последици, свързани със заплащането на възнаграждение, постигането на определени икономически показатели при управление на дейността на дружеството и др., **но той не е източник на мандатното правоотношение, какъвто е единствено решението на принципала-** в случая на министъра на земеделието, храните и горите, който решава

въпросите от компетентността на общото събрание. По консеквентност, прекратяването на договора за управление е **последица от оттеглянето на мандата**, обективизирано в решението на министъра, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала, за освобождаването на молителя като член на съвета на директорите, с което са прекратени правомощията му за осъществяване на възложената функция. Затова, съществуването на правоотношение по договора за управление е **ирелевантно за качеството на молителя на член на съвета на директорите**, а оттам- и за регистърното производство по заличаването му по партидата на дружеството в търговския регистър. От неправомерното прекратяване на договора в полза на молителя произтичат само репаративни права на обезщетяване на претърпените вреди (*damnum emergens*) и пропуснати ползи (*lucrum cessans*), но то не е от естество да осуети вписването на заличаването му по партидата на дружеството в търговския регистър, основание за което е решението на принципала за неговото освобождаване, а не прекратеният договор за управление. По тези съображения, доколкото между съществуването на отношения по договор за управление № РД 58-23/13.04.2021 г. и заличаването на П.И. като член на съвета на директорите не е налице преюдициалност, обжалваното определение следва да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което да бъде оставена без уважение молбата за спиране на регистърното производство до приключване с влязъл в сила съдебен акт на производството по иска за установяване съществуването на правоотношение по този договор.

По същите съображения следва да бъде потвърдено определението на съда № 688 от 20.09.2021 г., с което е оставено без уважение искането за спиране на производството по заявление А5 20210621183549 до приключване на спора за установяване **несъществуването на правоотношение, произтичащо от договор за управление № РД 58-58/09.06.2021 г.**, сключен между министъра на земеделието, храните и горите и новоназначеният член на съвета на директорите Г. Р. С.. Договорът не е източник на мандатното овластително правоотношение, което възниква от решението за назначаването му, поради което оспорването му, с твърдение за несъществуване на отношения по него, не изключва възникването на подлежащото на вписване обстоятелство.

**Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд,
търговско отделение, 3 състав**

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯВА определение № 146 от 22.06.2021 г. по ч.т.д. № 1110/2021 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 13 състав **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА :**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на П. И. И., с ЕГН *****, чрез пълномощника му адв. М. М., с адрес гр. ***, бул. „***“ № **, етаж *, офис **, за спиране, на основание чл. 536. ал. 1. т. 1 от ГПК, във връзка с чл. 19. ал. 5 от ЗТР, на производството по вписване по партидата на „Напоителни системи“ ЕАД на обстоятелствата по заявление А5 вх. № 20210621183549, до приключване на производството по иска, предявен с искова молба с вх. № 5335/22.06.2021 г. по описа на Софийски градски съд, за установяване съществуването на правоотношението, възникнало от договор за управление № РД 58-23/13.04.2021 г.

ПОТВЪРЖДАВА определение № 688 от 20.09.2021 г., пост. по ч.т.д. № 1110/2021 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 13 състав.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не може да се обжалва.

ПРЕПИС от определението да се изпрати на Агенцията по вписванията- търговски регистър.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____